

Søndre Helgeland Miljøverk
Åremma
8664 MOSJØEN

Tilsyn farlig avfall - rapport og pålegg om redegjørelse

Vi viser til kontrollaksjon rettet mot utvalgte bransjer som på Søndre Helgeland ble gjennomført i perioden 11. – 13. mars 2003. Kontrollaksjonen inkluderte også besøk hos en del av avfallsmottakene til Søndre Helgeland Miljøverk, SHMIL. Avfallsselskapet ble varslet om aksjonen gjennom vårt brev av 27.02.2003.

Under tilsynet ble det påvist følgende avvik:

- 1. Leirfjord Gjenbruksstasjon har ikke tilfredsstillende rutiner for håndtering og oppbevaring av farlig avfall.*

I tillegg ble det registrert 2 anmerkninger.

Vedtak

*I medhold av lov av 13 mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og avfall § 49 må bedriften **innen 01.05.2003** skriftlig redegjøre til Fylkesmannen for de tiltak som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik. Hvis ikke avvik da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet plan for hvordan avvik skal rettes opp. Innen samme dato skal det gis forslag til oppfølging av anmerkninger.*

Bakgrunn

Hensikten med kontrollen var å fastslå om selskapet tilfredsstiller gjeldende krav til håndtering av farlig avfall. Denne rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen.

- **Avvik** betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- **Anmerkning** er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var forskrift om internkontroll (helse, miljø og sikkerhet) og forskrift om farlig avfall.

Gjennomføring

Følgende avfallsanlegg til SHMIL ble besøkt:

- 12.03.03: Brønnøy Avfallsmottak, Salhusmarka i Brønnøy kommune
- 12.03.03: Sømna Gjenbruksstasjon, Vik i Sømna kommune
- 12.03.03: Leirfjord Gjenbruksstasjon, Leland i Leirfjord kommune
- 12.03.03: Alstahaug Avfallsmottak, Sandnessjøen i Altstahaug kommune
- 13.03.03: Åremma Avfallsanlegg, Åremma i Vefsn kommune

Besøkene er gjennomført av tre ulike tilsynspersonell fra Fylkesmannen, dette avhengig av reiseruten til hver enkelt ved gjennomføringen av de øvrige bedriftsbesøkene som var omfattet av kontrollaksjonen. Det ble tatt kontakt med aktuell operatør per telefon kort tid i forkant av besøket og denne operatøren deltok også under gjennomføringen av tilsynet.

Avvik og anmerkninger

Avvik 1 Leirfjord Gjenbruksstasjon har ikke tilfredsstillende rutiner for håndtering og oppbevaring av farlig avfall.

Avvik fra forskrift om farlig datert 20. desember 2003, §§ 5, 11 og vedlegg 2 til forskriften, standardiserte krav for kommunale vedtak.

Begrunnelse

Det føres ikke journal i samsvar med kravene i vedlegg 2, pkt 9. journalføring og rapportering. Her fremgår at den som driver mottaksordningen skal føre journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om farlig avfall. Dette omfatter bl.a. mengde farlig avfall, typer farlig avfall, deklarasjonsnummer, avfallets opprinnelse m.v.

Virksomheten har videre ikke skriftlige rutiner for å påse at det farlige avfallet som leveres blir deklarerert, dette gjelder både fra husholdninger og bedrifter, jf. forskrift om farlig avfall § 11.

Det oppbevares mange typer farlig avfall i en avlåst bu. Avfallet er til dels mange år gammelt, og er ikke merket med type og deklarasjonsnummer. Mange kanner og bokser m.v. er umerket, og det er ikke mulig å fastslå om det også er avfallstyper som ikke bør oppbevares sammen. De deklarasjonsskjemaer som stasjonen har mottatt ved innlevering av farlig avfall er ikke sendt videre. Det vises i denne forbindelse til kravene i forskriften § 11 c) Plikter for den som håndterer avfall. Her fremgår at den som håndterer farlig avfall skal påse at avfall som mottas er deklarerert og sørge for at deklarasjonsskjema følger alle leveranser ved videre levering. Det fremgår videre at den som håndterer farlig avfall skal senest den 15. i påfølgende måned oversende gjenpart av utfylt deklarasjonsskjema til SFT eller den som SFT utpeker.

Mottaket oppbevarer videre farlig avfall lengre enn 6. mnd før viderelevering, jf kravene i pkt 7.4 Krav til mottak i vedlegg 2.

Anmerkning 1 Det sikres ikke tilstrekkelig kompetanseoppbygging for personell som har sitt virke i mottak av farlig avfall.

Referanse: Forskrift om farlig avfall § 10 og vedlegg 2 kapittel 6.1, samt forskrift om farlig avfall vedlegg 3.

Begrunnelse

I følge vedlegg 2 kapittel 6.1 skal den som driver det kommunale mottaket for farlig avfall ha en plan for hvordan kompetansen skal økes for at operatørene skal kunne holde seg oppdatert på gjeldende regelverk. Vi registrerte oss at aktuelt personell, både de som var tilsatt hos SHMIL og de som var tilsatt hos NordMiljø AS, hadde deltatt på kurs innenfor farlig avfall. Dette var både kurs som hadde vært arrangert sentralt og lokalt. Det savnes imidlertid en mer spesifikk plan for kompetanseoppbyggingen. Vi vil spesielt bemerke følgende:

- Regelverket innenfor farlig avfall oppdateres jevnlig og det er stadig nye typer avfall som skal inn i systemet for farlig avfall. Den siste endringen ble innført så sent som 1. januar 2003. Vi registrerer oss at SHMIL i liten grad kan vise til hvordan selskapet aktivt har gått inn for å oppdatere eget personell i forhold til disse endringene.
- Dersom det ikke er innlysende at noe skal registreres som farlig avfall, vises det i forskriftens vedlegg 3 til kriterier som gjør avfall til farlig avfall. Vi registrerer oss at SHMIL i liten grad har personell som har kjennskap til bruken av dette vedlegget. Det forventes at alle som har sitt virke med mottak av farlig avfall har god kjennskap til hvilke kriterier som gjør avfall til farlig avfall.
- Forskriftens § 10 sier noe om kommunens ansvar i forhold til å ha et tilstrekkelig tilbud om mottak av farlig avfall. Det forventes at alle som har sitt virke i mottak av farlig avfall på kommunale avfallsstasjoner har forståelse for hvilken rolle de har, uavhengig av om de er ansatt i kommunen, hos SHMIL eller hos en privat innleid operatør. Det betyr også i forhold til informasjon og veiledning, både av husholdninger og bedriftskunder med mindre mengder farlig avfall. Vårt inntrykk er at SHMIL bør ta en gjennomgang med alle operatørene på sine gjenbruksstasjoner med tanke på å få en felles forståelse for den rollen og det ansvaret de har.

Anmerkning 2 Journalføring av farlig avfall gjennomføres ikke på en slik måte at selskapet til enhver tid har kontroll over mengde og type farlig avfall på lager.

Referanse: Forskrift om farlig avfall vedlegg 2 kapittel 9.

Begrunnelse

Den som driver mottaksordning for farlig avfall skal føre journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om farlig avfall. Ved Alstahaug og Brønnøy avfallsmottak registrerte vi oss at det føres nøyaktig og god journal over det farlige avfallet som

mottas fra bedrifter. Det savnes imidlertid registreringssystemer som gjør det mulig å ha oversikt over mengde og type farlig avfall som er mottas fra husholdninger. Videre registrerte vi oss at journal over farlig avfall på Åremma lagres i samme lokale som det farlige avfallet oppbevares. Ved situasjoner som brann og lignende har man dermed ingen tilgjengelig journal over hva som finnes på lager. Det forventes at selskapet foretar en total gjennomgang av system for journalføring av farlig avfall.

Totalvurdering

Generelt har Fylkesmannen et positivt inntrykk av tilbud for mottak av farlig avfall ved de kommunale avfallsstasjonene på Søndre Helgeland. Vi registrerer for eksempel at SHMIL til en stor grad har lyktes med å få deklart det farlige avfallet som mottas fra bedrifter på den enkelte bedrift. Rutiner for håndtering og lagring av det farlige avfallet ute på stasjonene ser også stort sett ut til å fungere tilfredsstillende.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Statens forurensningstilsyn (SFT) i henhold til forvaltningsloven kap VI av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen 3 uker** fra det tidspunkt underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. Eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, 8002 BODØ.

Eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller SFT kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

Partene har rett til å se sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19. Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

Med hilsen

Marit Torsvik (e.f.)
seksjonsleder

Sten D. Bruaas
overingeniør

Vedlegg: Kontrollaskjon farlig avfall mars 2003 - oppsummering